

Grundläggande granskning 6/2024

Regionala utvecklingsnämnden år 2024

April 2025
Olov Andersson
Revisionskontoret
Region Västerbotten
Diarienummer: REV 27-2024

Innehåll

1. Sammanfattande analys	3
Resultat	3
Styrning och kontroll	3
Våra rekommendationer	3
2. Bakgrund och genomförande	4
Nämndens ansvar enligt kommunallagen	4
Fullmäktiges uppdrag till nämnden	4
Iakttagelser i 2023 års granskning	5
Nämndens yttrande över 2023 års granskning	5
Syfte och revisionsfrågor	6
Revisionskriterier	6
Granskningens genomförande	6
3. Nämndens verksamhetsplanering	7
Nämndens budget och verksamhetsplan	7
4. Nämndens styrning och kontroll	7
Nämndens protokoll och sammanträden	7
Nämndens ekonomistyrning	8
Nämndens styrning och uppföljning av fullmäktiges uppdrag	8
Nämndens ägarstyrning	10
Nämndens följsamhet till reglemente för intern kontroll	11
Nämndens kontroll över hantering av beslut	13
Nämndens uppföljning av verksamhetsmål	14
5. Iakttagelser från fördjupade granskningar	15
6. Uppföljning av rekommendationer år 2023	15
7. Svar på revisionsfrågor	16
Rekommendationer	17
Bilaga 1 Uppföljning av mål -2024	18

1. Sammanfattande analys

Resultat

Regionala utvecklingsnämnden hade för år 2024 ett överskott med 10,1 miljoner kronor främst med anledning av överskott inom kollektivtrafiken. I början på året bedömde nämnden att den skulle ha ett underskott vid årets slut med 21 miljoner kronor men prognoserna för kollektivtrafiken förbättrades kraftigt under året. Nämnden hade svaga resultat för fullmäktiges verksamhetsmål. Nämnden bedömde att 6 av 19 delmål uppfylldes. Vår samlade bedömning är att regionala utvecklingsnämnden delvis hade tillräckliga resultat.

Styrning och kontroll

Regionala utvecklingsnämnden hade i huvudsak en tillräcklig styrning och kontroll. Nämndens målstyrning och uppföljning av verksamhetsmålen behöver utvecklas. Nämnden behöver också stärka sitt arbete vad gäller kontroller i internkontrollplanen. Positivt var att nämnden stärkt sin kontroll över beslut och arbetat för att utveckla ägarstyrningen av kommunala bolag.

Våra rekommendationer

Vi rekommenderar regionala utvecklingsnämnden att arbeta med följande områden:

- Utveckla nämndens målstyrning och uppföljning av verksamhetsmålen.
- Utveckla arbetet med internkontrollplanen.

2. Bakgrund och genomförande

Revisorerna ska enligt kommunallagen årligen granska styrelser, nämnder och fullmäktigeberedningar. Revisorerna ska pröva om styrelser och nämnder säkerställt att verksamheten är genomförd på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. I granskningen ingår också att pröva om räkenskaper är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. I sin revisionsplan för år 2024 beslutade revisorerna att genomföra en grundläggande granskning av regionala utvecklingsnämnden.

Nämndens ansvar enligt kommunallagen

Enligt kommunallagen ansvarar styrelser och nämnder för att verksamheten bedrivs i enlighet med mål, beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelserna och nämnderna ansvarar också för återrapporteringen till fullmäktige.

Fullmäktiges uppdrag till nämnden

Fullmäktige har till regionala utvecklingsnämnden delegerat de uppgifter om regionalt tillväxtarbete som staten lagt på Region Västerbotten. Eftersom fullmäktige har gett nämnden dessa uppdrag, har nämnden att förhålla sig till lag om regionalt utvecklingsansvar och till förordning om regionalt tillväxtarbete.

Enligt reglementet ska nämnden samordna arbetet med att ta fram, genomföra, följa upp och utvärdera den regionala utvecklingsstrategi (RUS) som beslutas av fullmäktige. Den ska också ta fram strategier, program och planer, samt utvärdera och följa upp effekterna av det regionala tillväxtarbetet. Nämnden ska även besluta om hur vissa statliga medel ska användas för att främja regional tillväxt och redovisa resultaten till regeringen. Regionala utvecklingsnämnden har enligt reglemente verksamhetsansvar för följande områden:

- Digitalisering
- Externa relationer, strategisk platsutveckling och kommunikation
- Näringslivsutveckling och innovationssystem
- Regional kulturverksamhet
- Tillväxtpolitik, analys och samhällsbyggnad
- Utbildning och kompetensförsörjning

Nämnden ansvarar för den regionala kollektivtrafiken. Av reglementet framgår också att nämnden är ansvarig för:

- Samverkan med länets kommuner om regionala utvecklingsfrågor.
- Ägarstyrningen i de bolag som kan betraktas ha sin hemvist inom nämndens ansvarsområde, samt att bistå regionstyrelsen i beredningen av dess uppsikt över dessa bolag.

Fullmäktige riktade mål och uppdrag till nämnden

I regionplanen för år 2024 beslutade fullmäktige om sju mål för styrelser och nämnder. Fullmäktige riktade sex av dessa till regionala utvecklingsnämnden:

- Trygga uppväxtvillkor
- Goda levnadsvillkor
- Ett attraktivt och hållbart Västerbotten
- Goda arbetsplatser och attraktiva arbetsgivare
- En hållbar miljö- och klimatregion
- Stärkt forskning, utbildning och innovation

Utöver målen gav fullmäktige två riktade uppdrag till nämnden för 2024:

- Identifiera och ta fram förslag på samordnade funktionella aktiviteter mellan förvaltningarna och i norra sjukvårdsregionen i syfte att minska administrativa kostnader
- Minska tjänsteresandet med 15 procent i jämförelse med år 2023

lakttagelser i 2023 års granskning

Regionala utvecklingsnämnden hade för år 2023 i huvudsak en tillräcklig styrning och kontroll. Nämnden hade dock ett underskott med -27,5 miljoner kronor på grund av ökade kostnader för kollektivtrafiken. Nämnden hade även svaga resultat för flera av verksamhetsmålen. Positivt var att nämnden vidtagit åtgärder för att utveckla styrningen. Nämnden hade bland annat genomfört en översyn av nämndens mål och indikatorer och påbörjat ett arbete för att utveckla ägarstyrningen av kommunala bolag.

Rekommendationer i 2023 års granskning

I den grundläggande granskningen för år 2023 lämnade revisorerna följande rekommendationer till nämnden:

- Fortsätt arbetet med att utveckla målstyrningen.
- Utveckla arbetet med internkontrollplanen.
- Stärk nämndens kontroll över beslut.

Nämndens yttrande över 2023 års granskning

I sitt yttrande över 2023 års granskning uppgav nämnden att den har fortsatt utveckla arbetet inför framtagande av nämndplan för år 2025. Nämndens målstyrning och uppföljning skulle fortsätta bland annat genom att tydliggöra viktning av indikatorer. Nämnden framförde att omhändertagande av risker även sker på annat sätt än genom tillsynsplanen som exempelvis hantering inom nämndens systematiska arbetsmiljöarbete, hantering av fullmäktigeuppdrag, separata ärenden som överlämnats till nämnden samt genom ärenden som behandlas inom den centrala ledningsgruppen där regionala utvecklingsdirektören ingår. Nämnden uppgav att de kommer beakta revisionens rekommendationer inför översyn av tillsynsplan för år 2025. För att stärka nämndens kontroll över beslut har nämnden påbörjat en

översyn av rutiner och beslutsprocesser för att underlätta och förenkla för beslutsfattaren vid anmälan av beslut.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge underlag till revisorerna för deras ansvarsprövning av regionala utvecklingsnämnden. För detta har följande revisionsfrågor besvarats i granskningen:

- Har nämnden tillräckliga resultat?
- Har nämnden haft en tillräcklig styrning och kontroll?
- Har nämnden en tillräckligt utvecklad redovisning av resultaten?
- Har nämnden agerat tillräckligt med anledning av rekommendationerna i föregående års grundläggande granskning?

Granskningen omfattar inte om nämnden säkerställt att räkenskaperna är rättvisande. Denna del granskas i samband med regionens delårs- och årsbokslut och redovisas i separata rapporter.

Revisionskriterier

Vår bedömning av nämndens ansvarsutövande utgår från:

- Kommunallagen (2017:725) 6 kap. 6, 37-41 §§ samt 7 kap. 5-8 §§
- Lag om regionalt utvecklingsansvar (2010:630)
- Förordning om regionalt tillväxtarbete (2017:583)
- Fullmäktiges reglemente för nämnden (RS 1759-2022)
- Fullmäktiges reglemente för intern kontroll (RS 7-2021)
- Övriga uppdrag, mål eller direktiv från fullmäktige till nämnden
- Regionstyrelsens anvisningar

Granskningens genomförande

Den grundläggande granskningen av regionala utvecklingsnämnden är översiktlig. Granskningen har genomförts av sakkunniga på revisionskontoret. Olov Andersson har varit projektledare och Petra Segerbrant projektmedarbetare. Clara Wiklund har varit kvalitetssäkrare. Revisionskontorets program för grundläggande granskning av nämnd innefattar granskning av nämndens verksamhetsplan, protokoll, delårsrapporter, årsrapport, ekonomistyrning, följsamhet till fullmäktiges reglemente för intern kontroll, följsamhet till regler och rutiner etc. Dessutom har vi följt upp tidigare års granskning och summerat iakttagelser från fördjupade granskningar som genomförts inom nämndens ansvarsområde under året.

Rapporten är kvalitetssäkrad

Rapporten har kvalitetssäkrats internt genom att den granskats av sakkunnig på revisionskontoret samt av revisionsdirektören. Tjänstepersoner inom regionala

utvecklingsförvaltningen har fått möjlighet att lämna synpunkter på rapportens innehåll.

3. Nämndens verksamhetsplanering

Nämndens budget och verksamhetsplan

Regionfullmäktige beslutade i november 2023 att tilldela nämnden en budgetram på 425,9 miljoner kronor för år 2024. Nämndens budget för år 2024 hade räknats upp med 3,8 procent avseende löner och arvoden och 3,6 procent avseende övriga kostnader. Nämnden fick ett riktat budgettillskott i regionplanen på 14,2 miljoner kronor för att finansiera ökade kostnader inom kollektivtrafiken.

I regionplanen för år 2024 riktade fullmäktige 6 mål till regionala utvecklingsnämnden. Nämnden bröt ner fullmäktiges mål till 19 delmål med ett 50-tal indikatorer. Ungefär hälften av indikatorerna bestod av aktiviteter. Uppföljningen av dessa kunde exempelvis vara att mäta antalet genomförda insatser eller antalet deltagare.

Fullmäktige riktade också två uppdrag till nämnden i regionplanen. Nämnden beskrev uppdragen i sin verksamhetsplan. I verksamhetsplanen lämnade nämnden också ett uppdrag till sin förvaltning.

Vår kommentar

Nämndens verksamhetsplan för år 2024 uppfyllde fullmäktiges krav. Verksamhetsplanen innehåller flertalet mål och indikatorer. Ett 20-tal indikatorer saknar målvärde eller är inte mätbara och för några av indikatorerna är det otydligt hur indikatorn bidrar till resultatet för delmålet.

4. Nämndens styrning och kontroll

Nämndens protokoll och sammanträden

Nämnden hade under år 2024 nio protokollförda sammanträden.

Av tabellen nedan framgår att nämnden i hög grad beslutade om grundläggande styrdokument.

Styrdokument	Beslut	Vår kommentar
Budgetunderlag för år 2024	Ja	2023-08-24, § 175 (RUN 55-2023)
Budget för år 2024	Ja.	2023-12-07, § 260 (RUN 588-2023)
Verksamhetsplan för år 2024	Ja.	2023-12-07, § 261 (RUN 55-2023)
Internkontrollplan för år 2024	Ja.	2024-02-29, § 15 (RUN 53-2024)
Delegationsordning	Ja.	2025-03-13, § 18 (RUN 99-2025)
Rutin för att anmäla delegationsbeslut till nämnden	Ja.	2025-03-13, § 18 (RUN 99-2025, RUN 626-2023, fastställd av regional utvecklingsdirektör 2024)
Dokumenthanteringsplan	Ja.	2023-02-16, §49 (RUN 61-2023)
Riktlinje för ärendebereidning inom nämndens ansvarområde	Ja.	2023-02-16, §50 (RUN 53-2023)
Delårsrapport per april 2024	Ja.	2024-05-27, § 88 (RUN 296-2024)
Delårsrapport per augusti 2024	Ja.	2024-10-10, §147 (RUN 296-2024)
Årsrapport för år 2024	Ja.	2025-03-13, § 8 (RUN 296-2024)

Nämndens ekonomistyrning

Nämndens beredning av 2024 års budget

Nämnden redovisade i sitt budgetunderlag övergripande förutsättningar för verksamheten samt strategier och prioriterade insatser kopplade till den regionala utvecklingsstrategin och målen i regionplanen. Framtagande av delmål utgick från den regionala utvecklingsstrategin, andra sakområdesstrategier för länets utveckling och från nationella uppdrag. Nämnden belyste flera prioriterade områden som behov av samverkan för att stötta samhällsomställningen i norra Sverige, kompetensförsörjning, kulturverksamhet, behov att stärka regionens beredskap, stärka och säkra kollektivtrafik och infrastruktur med mera.

Nämnden bedömde att den föreslagna ekonomiska ramen för 2024 inte var tillräcklig främst på grund av kostnadsökningar inom kollektivtrafiken. Nämnden bedömde att nämnden saknade rådighet och möjlighet att väsentligt påverka kostnadsutvecklingen inom kollektivtrafiken då kostnadsutveckling bland annat berodde på drivmedelskostnader.

Nämnden hade överskott kopplat till kollektivtrafiken

Regionala utvecklingsnämnden hade överskott år 2024 med 10,1 miljoner kronor. Det motsvarar ett överskott mot budget med 2,4 procent. Överskottet beror främst på överskott inom kollektivtrafiken. Att kollektivtrafiken minskat kostnader under året beror främst på minskad reduktionsplikt och lägre bränslekostnader men även ökade intäkter, effektiviseringsåtgärder, effekter av ränteutveckling och uppskjutande av planerade aktiviteter till år 2025. Resultatet kan jämföras med år 2023, då nämnden redovisade ett underskott på -27,5 miljoner och en avvikelse mot budget på -6,6 procent. Nämnden fick under år 2024 ekonomiska rapporter. Av tabellen nedan framgår nämndens resultat per månad.

Månad 2024	Miljoner kronor	Budgetavvikelse %	Nettokostnadsutveckling %
April	0,8	0,6	-2,7
Augusti	-11,9	-4,2	1,8
December	10,1	2,4	-5,3

Källa: Regionala utvecklingsnämndens delårsrapporter och årsrapport

I delårsrapport per april bedömde nämnden att den skulle ha ett underskott vid årets slut med -21 miljoner kronor. Den negativa budgetavvikelsen förklarades i sin helhet av kollektivtrafikverksamheten. För övrig verksamhet prognosticerade nämnden ett utfall i enlighet med budget. I delårsrapport per augusti bedömde nämnden att utfallet vid årets slut skulle vara i nivå med budget på grund av kraftigt förbättrade prognoser från kollektivtrafiken. Nämnden uppgav att det till största delen var relaterat till lägre drivmedelskostnader men också av ökade intäkter och engångseffekter som exempelvis aktieförsäljning. För övrig verksamhet prognosticerade nämnden också ett utfall i enlighet med budget.

Nämndens styrning och uppföljning av fullmäktiges uppdrag

Fullmäktige lämnade i regionplan och budget 2024 två uppdrag till nämnden som syftade till att minska kostnader.

Riktade uppdrag till nämnder och styrelser år 2024	Riktas till
Identifiera och ta fram förslag på samordnade funktionella aktiviteter mellan förvaltningarna och i norra sjukvårdsregionen i syfte att minska administrativa kostnader.	Hälso- och sjukvårdsnämnden, regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden
Minska tjänsteresandet med 15 procent i jämförelse med år 2023.	Alla nämnder och styrelser

Källa: Regionplan 2024

Regionala utvecklingsnämnden beslutade om fullmäktigeuppdragen i sin verksamhetsplan för år 2024. Nämndens arbetsutskott behandlade löpande fullmäktigeuppdragen vid sina sammanträden under år 2024. Även nämnden fick löpande information om uppdragens status.

I april beslutade nämnden att ge regionala utvecklingsdirektören i uppdrag att genomföra uppdragen i enlighet med nämndens fastställda uppdragsdirektiv. I maj beslutade nämnden att fastställa tilläggsdirektiv för genomförandet av fullmäktigeuppdragen. Nämnden identifierade åtgärder inom inköp- och upphandlingsprocesser samt hantering av fakturor och dröjsmålsräntor för att minska administrativa kostnader. Vad gäller uppdraget att minska tjänsteresor kommenterade nämnden att regionen saknade tillräckliga systemstöd för att ta fram detaljerad statistik över tjänsteresor som enkelt möjliggjorde analys. Nämnden framförde att det krävs resurser för att kunna ta fram, sammanställa och analysera resor och syften från olika system. Genom effektiviseringar var ekonomistödet till förvaltningen begränsat och det fanns inte stora resurser att lägga på arbetet. Nämnden beskrev att de har många digitala möten vilket minskar tjänsteresor.

Nämnden följde upp fullmäktiges uppdrag

Nämnden följde upp de två riktade uppdragen från fullmäktige i delårsrapporten per augusti 2024. Nämnden bedömde båda uppdragen som pågående enligt plan.

I årsrapporten redovisade nämnden hur nämnden arbetat med uppdragen under året. Uppdraget att identifiera och ta fram förslag på samordnade funktionella aktiviteter för att minska administrativa kostnader redovisades som färdigt. Nämnden redovisade att de hade en pågående dialog med bland annat upphandlingsavdelningen om åtgärder inom inköp- och upphandlingsprocesser. Av årsrapporten framgår att det fortfarande var oklart om upphandlingsenheten kunde tillhandahålla det upphandlingsstöd som nämnden för närvarande får av Umeå kommun upphandlingsbyrå. I syfte att minska administrativa kostnader hade även förvaltningen tagit fram ett förslag på ny rutin för hantering av fakturor. Rutinen var dock ännu inte fastställd av beslutande chef.

Enligt årsrapporten hade nämnden uppnått målet att minska tjänsteresandet med 15 % i jämförelse med år 2023. Utfallet av resekostnader visade vid årets slut på en minskning med 17,9%. Nämnden underströk att det inte är lika lätt att följa upp den påverkan och eventuella konsekvenser som minskat resande haft för fullgörande av det regionala utvecklingsuppdraget, närvaro i länet och deltagande vid strategiskt viktiga möten.

Vår kommentar

Nämnden hade kontroll över fullmäktigeuppdragen och beskrev i årsrapport hur nämnden arbetat med uppdragen. Nämnden beskrev båda uppdragen som fullgjorda.

Nämndens ägarstyrning

Region Västerbotten äger 17 kommunala bolag. Regionen är ensam ägare till Länstrafiken i Västerbotten AB. Övriga bolag äger regionen tillsammans med andra ägare. I reglementena har fullmäktige tydliggjort fördelningen av bolag mellan styrelsen och nämnden. För tre av bolagen; Umeå Biotech Incubator AB, Science Park i Umeå AB och Inera AB har regionstyrelsen ansvaret för ägarstyrningen. För 14 bolag är det regionala utvecklingsnämnden som har ansvaret:

1. Länstrafiken i Västerbotten AB
2. Bussgods i Norr AB
3. Norrtåg AB
4. Samtrafiken i Sverige AB
5. AB Transitio
6. Norrbotniabanan AB
7. AC-Net Externservice AB
8. Norrlandsoperan AB
9. Skellefteå museum AB
10. Västerbottens museum AB
11. Västerbottensteatern AB
12. Skogs – och Samemuseet i Lycksele AB
13. Almi Företagspartner AB
14. Uminova Innovation AB

År 2023 rekryterades en strateg till regionstyrelsens förvaltning för att förstärka arbetet med ägarstyrningen. Även inom regionala utvecklingsförvaltningen finns det en strateg med uppdrag att arbeta med ägarstyrningen. Hösten 2023 beslutade regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden bland annat att gradera hur regionens olika bolag skulle prioriteras i ägarstyrningen (RUN 462-2023, RS 1748-2023).

Under år 2024 har revisionskontoret haft avstämningar med de båda strategierna om insatser för att utveckla ägarstyrningen. Av informationen framgår att arbete fortsatt med att utveckla strukturen för ägarstyrningen. Strategierna har beskrivit att ägarstyrningen under året blivit mer aktiv där strategierna deltar på ägarsamråd, dialogmöten och i arbetsgrupper. Strategierna har avstämningar veckovis för att dela information sinsemellan och diskutera ärenden. En beredningsgrupp som består av chefer, strateger och controller från regionala utvecklingsförvaltningen, ledningsstaben och ekonomistaben bereder och diskuterar aktuella frågor. Strategierna har beskrivit att de under året haft flera större processer kopplat till ägarstyrningen som att utforma styrdokument för en del bolag, utvecklingsarbete av inkubatorer, hantera ekonomiska processer, utveckla styrning och uppföljning av kommunalförbund och samordningsförbund med mera.

Vid sitt sammanträde i mars 2025 beslutade regionala utvecklingsnämnden om en sammanställning med uppgifter om vilka aktiviteter som nämnden hade genomfört i ägarrollen under 2024 (RUN 66-2025). Redogörelsen innehöll ingen analys av vilka

bedömningar som nämnden hade gjort utifrån de genomförda aktiviteterna. Redogörelsen skickades till regionstyrelsen och till fullmäktige.

En genomgång av protokoll från regionala utvecklingsnämndens sammanträden år 2024 visar att nämnden löpande fick information om verksamheten vid bolag där regionen hade en ägarandel som översteg 20 procent. I samband med sina delårsrapporter och årsrapport sammanställde regionala utvecklingsnämnden information om bolagens ekonomiska resultat. I delårsrapporterna och årsrapporten finns också översiktliga redogörelser om bolagens verksamheter. Av nämndens protokoll framgår att nämnden återkommande fick skriftliga rapporter om verksamheten i Länstrafiken i Västerbotten AB och Norrtåg AB. Nämnden fick också information om verksamheten i bolagen i samband med sakfrågor. Exempel på sådana sakfrågor är beredning av Kollektivtrafikplan, Norrtåg 2040 – en tågvision, justering av taxor för kollektivtrafik, planeringsförutsättningar för kollektivtrafiken, fusion mellan AC-netbolagen, försäljning av aktier i Bussgods i Norr AB, regionalt trafikförsörjningsprogram.

Nämnden följde också upp bolagen med hjälp av särskilda bolagsdialoger. Bolagsdialogerna förbereddes genom att tjänstepersoner i förvaltningen inhämtade svar på frågor som de ställt till bolagen. I underlaget till bolagsdialogerna fanns också annan dokumentation från bolagen, exempelvis verksamhetsplaner, delårsrapporter, granskningsrapporter, internkontrollplaner med mera som tjänstepersoner i förvaltningen översiktligt kommenterade i tjänsteskrivelser och missiv. Nämnden överlämnade informationen och handlingarna till regionstyrelsen.

Vår kommentar

Det är positivt att det pågår ett arbete med att utveckla ägarstyrningen. Av nämndens protokoll framgår att nämnden håller sig informerad om bolagen. Vi noterar att de sammanställningar och analyser som görs i samband med bolagsdialogerna har utvecklats under år 2024 i jämförelse med år 2023 vilket också är positivt. Sammanställningar och analyser vid bolagsdialogerna är dock fortfarande översiktliga och kan utvecklas.

Nämndens följsamhet till reglemente för intern kontroll

Varje styrelse och nämnd ansvarar enligt kommunallagen för att den interna kontrollen inom sitt ansvarsområde är tillräckligt. I reglementet för intern kontroll tydliggör fullmäktige hur styrelserna och nämnderna ska arbeta med intern kontroll. Med utgångspunkt i reglementet har regionstyrelsen beslutat om regionövergripande tillämpningsanvisningar.

Nämndens internkontrollplan och uppföljning

I riskanalysen för år 2024 identifierade regionala utvecklingsnämnden ett antal risker. Med hjälp av riskanalysen beslutade nämnden om internkontrollplanen. I internkontrollplanen identifierade nämnden två risker inom dataskydd som skulle hanteras med hjälp av kontroller. De identifierade riskerna var "*Risk att förvaltningen inte registrerar hantering av personuppgifter*" och "*Risk att förvaltningen inte anmäler personuppgiftsincidenter*". Nämnden identifierade fem aktiva risker inom ärendehanteringsprocess och rekrytering som skulle hanteras genom åtgärder. Vår granskning är inriktad mot kontrollerna i internkontrollplanen.

I mars 2025 följde nämnden upp de två kontrollerna i internkontrollplanen. Kontrollerna bestod av kontroll av upprättade registerförteckningar och kontroll av antal rapporterade personuppgiftsincidenter samt hur många rapporterade incidenter som anmälts till Integritetsskyddsmyndigheten.

Uppföljningarna visade inga brister. Antalet registerförteckningar var 24 stycken vilket var ett större antal än föregående år enligt nämnden. Ökningen visade enligt nämnden att åtgärden "informationsinsatser" gett önskad effekt. Det framgick inte vad antalet registerförteckningar var föregående år och hur stor ökningen var. Nämnden gjorde inte heller någon bedömning ifall antalet registerförteckningar var rimligt eller i vilken grad nämnden har förtecknat alla personuppgifter.

Nämndens verksamheter hade rapporterat fem personuppgiftsincidenter under år 2024. Ingen bedömdes vara så allvarlig att den rapporterades till Integritetsskyddsmyndigheten. Av rapporten framgick inte om personuppgiftsincidenterna hade blivit analyserade. Det framgick inte heller någon bedömning av risken att incidenter inte blir anmälda. Av uppföljningen framgick att chefer och nyanställda hade fått information om riktlinjer och rutiner för anmälan och att information fanns på intranätet.

Båda riskerna finns angivna i nämndens internkontrollplan för år 2025. Påbörjade kontroller kommer även fortsätta under år 2025 och följas upp i 2025 års internkontrollplan.

Sammantaget bedömde nämnden att den interna kontrollen var acceptabel.

I tabellen nedan har vi sammanställt våra iakttagelser om nämndens följsamhet till fullmäktiges reglemente för intern kontroll. Våra bedömningar har dels utgått från regionstyrelsens tillämpningsanvisningar, dels från revisionskontorets granskningsprogram för intern kontroll.

Revisionsfråga	Bedömning	Vår kommentar
<i>Risikanalyser och internkontrollplan</i>		
1. Har nämnden säkerställt att det finns dokumenterade riskbedömningar?	Ja	Nämnden beslutade om riskanalysen 2024-02-29, § 16.
2. Har nämnden beslutat om en internkontrollplan?	Ja	2024-02-29, § 16.
3. Har nämnden säkerställt att internkontrollplanen är ändamålsenlig?	Delvis	Nämnden uppfyller till stor del kraven i styrelsens tillämpningsanvisningar. Nämnden har inte angett vilken funktion som skulle genomföra kontrollerna eller åtgärderna. Nämnden har översiktligt beskrivit vilka kontroller och åtgärder som skulle genomföras och på vilket sätt. Antalet kontroller är få.
<i>Uppföljning</i>		
4. Har nämnden följt upp arbetet med intern kontroll?	Ja	2025-03-13, § 9.

5. Har nämnden säkerställt att kontrollerna i internkontrollplanen är genomförda med tillräcklig kvalitet?	Delvis	Av nämndens redovisning framgick vilka kontroller som var genomförda och på vilket sätt. Det framgick också resultatet för kontrollerna. Verksamhetens analyser av resultaten är bristfälliga vilket försvårar för nämnden att värdera resultaten.
6. Har nämnden bedömt resultatet av uppföljningen av intern kontroll?	Ja	2025-03-13, § 9.
7. Har nämnden beslutat om tillräckliga åtgärder i händelse av att den interna kontrollen visat på brister?	Ja	Nämnden beslutade att fortsätta arbetet med kontroller och påbörjade åtgärder och följa upp dessa i 2025 års tillsynsrapport.

Vår kommentar

Nämnden uppfyllde för år 2024 i huvudsak kraven i regionfullmäktiges reglemente för intern kontroll, men arbetet kan utvecklas. Nämnden genomförde endast två kontroller under året, vilket vi bedömer som ett lågt antal kontroller utifrån nämndens uppdrag. Revisorerna påpekade även i 2023 års granskning att nämnden hade få kontroller. Nämnden kommenterade i tillsynsrapport för intern kontroll år 2024 att revisorernas granskningsrapport inkommit till nämnden efter att 2024 års tillsynsplan fastställts. Rekommendationerna har beaktats i framtagande av nämndens internkontrollplan för år 2025 där nämnden beslutat om fler kontroller.

Positivt är att det framgår av uppföljningen hur kontrollerna var genomförda och vad resultatet av kontrollerna blev. Analyserna av resultaten var dock bristfälliga vilket försvårar för nämnden att värdera resultaten. Nämndens samlade bedömning var att den interna kontrollen var acceptabel.

Nämndens kontroll över hantering av beslut

Vi har genomfört ett stickprov för att kontrollera om nämnden har haft kontroll över beslut inom sitt område och om beslut har anmälts på rätt sätt. Stickprovet omfattade fem protokoll. Vi har utgått från nämndens delegations- och vidaredelegationsordning. De protokoll som ingick i stickprovet var protokollen för nämndens sammanträden den 29 februari, 8 april, 19 juni, 10 oktober, 11 december.

Av protokollen framgick om beslut var fattade på delegation eller vidaredelegation. Det framgick vad besluten gällde, diarienummer och datum för beslutet samt vilken person som fattat beslutet. I protokollet från den 29 februari saknades uppgift om med vilken befogenhet besluten var fattade. I övriga granskade protokoll framgick befogenhet på den person som fattat beslutet.

Vår kommentar

Stickprovet visade att nämnden i huvudsak säkerställt korrekt hantering av delegationsbeslut. Nämnden har förbättrat kontrollen över hantering av beslut i jämförelse med år 2023 då en granskning visade att det i många av nämndens beslut inte framgick vem som var beslutsfattare och med vilken befogenhet beslut hade fattats.

Nämndens uppföljning av verksamhetsmål

Revisorerna ska enligt kommunallagen bedöma om nämnden har tillräckligt resultat i förhållande till fullmäktiges övergripande mål. Revisorerna ska också bedöma om nämndens redovisning av resultatet är tillräckligt utvecklad. Vår granskning är inriktad mot den delårsrapport som nämnden beslutat om per augusti 2024 och nämndens årsrapport. Regionfullmäktige riktade sex av sina verksamhetsmål till nämnden. Utifrån fullmäktiges mål beslutade nämnden i sin verksamhetsplan om 19 delmål och 53 indikatorer.

Delårsrapporten per augusti 2024

I delårsrapporten per augusti följde nämnden upp sina verksamhetsmål och lämnade prognoser om resultaten för delmålen vid årets slut. Nämnden bedömde att ett delmål skulle vara helt uppfyllt vid årets slut. 15 delmål skulle vara delvis uppfyllda och för tre delmål lämnades ingen prognos då indikatorer skulle följas upp i samband med årsredovisningen.

Årsrapporten

Nämnden gav i årsrapporten en informativ beskrivning av den verksamhet nämnden bedrivit under året. Nämnden bedömde i sin årsrapport för år 2024 att 6 av 19 delmål var helt uppfyllda. I tabellen nedan finns en sammanställning över nämndens bedömningar av måluppfyllelsen.

Bedömning av delmål	Antal
Mål uppfylls helt	6
Mål uppfylls delvis	13
Mål uppfylls inte	0
Ingen bedömning	0
Totalt antal delmål	19

Källa: Nämndens årsrapport 2024

Nämnden beskriver i sin årsrapport att nämnden gör helhetsbedömningar för att bedöma måluppfyllelse. Helhetsbedömningen innebär att bedömning dels utgår från utfall av indikatorer, dels utifrån en kvalitativ bedömning av de aktiviteter och insatser som genomförts. Nämnden beskriver att samtliga indikatorer ska vara uppfyllda samt att alla planerade aktiviteter ska vara avslutade eller vara pågående enligt plan för att ett mål ska bedömas som helt uppfyllt. De aktiviteter som var pausade, eller markerade som "klara med avvikelse" bedömde nämnden bidra delvis till måluppfyllelse. De aktiviteter som var försenade eller ej påbörjade, bedöms ej bidra till måluppfyllelse i den sammanvägda bedömningen. Det framgår inte av årsrapporten hur nämnden hade viktat indikatorerna i förhållande till aktiviteterna i sin bedömning av delmålen.

Vår kommentar

Regionala utvecklingsnämndens redovisning i årsrapporten gav en informativ beskrivning av den verksamhet nämnden hade bedrivit. Nämnden hade dock svaga resultat för verksamhetsmålen. Nämnden uppfyllde 6 av sina 19 delmål.

Nämnden behöver fortsätta arbetet med att utveckla målstyrningen. För de flesta mål är redovisningen tillräcklig och det är tydligt hur nämnden gjort sina bedömningar av delmålen. Dock är det i vissa delmål svårt att förstå i vilken grad indikatorer, andra aktiviteter och kvalitativa bedömningar bidrar till måluppfyllelse. Exempelvis förekommer det att delmål bedöms delvis uppfyllda fast indikatorerna inte

är uppfyllda då nämnden vägt in andra aktiviteter och insatser i sin bedömning av måluppfyllelsen.

5. Iakttagelser från fördjupade granskningar

I tabellen nedan finns en sammanställning av de fördjupade granskningar som revisorerna genomfört år 2024 med inriktning på regionala utvecklingsnämnden. Granskningar finns på regionens webbsida <https://regionvasterbotten.se/revis-ion/granskningar>.

Fördjupad granskning	Väsentliga iakttagelser
Kunskap om meddelarfrihet och upplevelse av tystnadskultur	Upplevelser av tystnadskultur var störst bland medarbetarna i regionala utvecklingsförvaltningen där 15 procent uppgav att de upplevde att det fanns en tystnadskultur på arbetsplatsen. Ytterligare 48 procent upplevde att det till viss del fanns en tystnadskultur. Sammantaget betyder det att runt sex av tio medarbetare i den regionala utvecklingsförvaltningen upplevde att det fanns, eller till viss del fanns, en tystnadskultur på deras arbetsplats.
Granskning ekonomistyrning år 2024	Nämnden klarade målet att minska resekostnaderna. Åtgärder som nämnden vidtog 2023 för att minska kostnader hade fortsatt effekt år 2024. Det handlade främst om åtgärder kopplade till kollektivtrafiken. Nämnden hade underskott mot budget för kollektivtrafiken under stora delar av året. På grund av minskade kostnader för drivmedel, ökade intäkter och vidtagna åtgärder minskade dock underskottet under året för att bli ett överskott vid årets slut.

6. Uppföljning av rekommendationer år 2023

I tabellen nedan har vi sammanställt i vilken grad nämnden vidtog tillräckliga åtgärder med anledning av rekommendationer i 2023 års granskning.

Rekommendationer 2023 års granskning	Tillräckliga åtgärder	Vår kommentar
Fortsätt arbetet med att utveckla målstyrningen.	Delvis	Ett flertal indikatorer saknar målvärde eller är inte mätbara och för några indikatorer är det otydligt hur indikatorn bidrar till resultatet för delmålet. Nämnden har i jämförelse med år 2023 förtydligat hur resultat av aktiviteter vägs samman med indikatorer för att bedöma måluppfyllelsen. Det är dock fortfarande oklart i vissa delmål i vilken grad indikatorer, andra aktiviteter och kvalitativa bedömningar bidrar till måluppfyllelse. Målstyrningen kan utvecklas vidare.

Utveckla arbetet med internkontrollplanen.	Nej	Antalet kontroller år 2024 är likvärdigt som år 2023. Nämnden har inte angett vilken funktion som ska genomföra kontrollerna eller åtgärderna. Bedömningen av resultaten av kontrollerna behöver utvecklas.
Stärk nämndens kontroll över beslut	Ja	Nämnden har i yttrande redovisat för pågående och planerade åtgärder för att stärka nämndens kontroll över beslut. Delegationsordning och rutin för ärendeberedning har reviderats. Stickprov av beslut år 2024 visar att nämnden i huvudsak säkerställt korrekt hantering. Nämnden har förbättrat hanteringen av beslut i jämförelse med år 2023.

Vår kommentar

Vi bedömer att nämnden delvis har vidtagit åtgärder med anledning av revisorer-
nas rekommendationer. Det är positivt att nämnden stärkt kontrollen över beslut.
Arbetet med målstyrningen och internkontrollarbetet kan dock utvecklas vidare.

7. Svar på revisionsfrågor

Vår samlade bedömning är att regionala utvecklingsnämnden i huvudsak hade en
tillräcklig styrning och kontroll. Nämnden behöver fortfarande utveckla målstyrning
och arbete med internkontrollplanen.

Revisionsfråga	Vår kommentar
Har nämnden tillräckliga resultat?	Delvis. Nämnden hade ett överskott men svaga resultat för flera av sina verksamhetsmål.
Har nämnden haft en tillräcklig styrning och kontroll?	Delvis. Nämnden beslutade om grundläggande styrdokument. Nämnden har stärkt sin kontroll över beslut. Nämnden behöver utveckla arbetet med målstyrningen och internkontrollplanen.
Har nämnden en tillräckligt utvecklad redovisning av resultaten?	Delvis. För de flesta mål är redovisningen tillräcklig. Det är dock i vissa delmål svårt att förstå i vilken grad indikatorer, andra aktiviteter och kvalitativa bedömningar bidrar till måluppfyllelse.
Har nämnden agerat tillräckligt med anledning av rekommendationerna i föregående års grundläggande granskning?	Delvis. Nämnden har stärkt sin kontroll över beslut. Nämnden behöver fortsätta arbetet med att utveckla målstyrningen och internkontrollplanen.

Rekommendationer

Vi rekommenderar nämnden att arbeta med följande områden:

- Utveckla nämndens målstyrning och uppföljning av verksamhetsmålen.
- Utveckla arbetet med internkontrollplanen.

Umeå den 11 april.

Olov Andersson
Sakkunnig

Revisionskontoret
Region Västerbotten

Bilaga 1 Uppföljning av mål -2024

Regionmål	Delmål	Nämndens prognos i delårsrapporten per augusti	Nämndens bedömning i årsrapporten
1. Trygga uppväxtvillkor	1.1 RUN bidrar till att barn och unga har möjlighet till eget skapande och god tillgång till kultur	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis
	1.2 RUN utvecklar en struktur där barn- och ungdomsperspektivet beaktas i det regionala utvecklingsuppdraget	Inga data	Uppfylls delvis
2. Goda levnadsvillkor	2.1 RUN verkar för att länets invånare har tillgång till ett regionalt kulturutbud av hög kvalitet och erbjuder likvärdiga förutsättningar att påverka, delta och medverka i samhällslivet	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis
	2.2 RUN stärker sin förmåga till civil beredskap med utgångspunkt i det regionala utvecklingsansvaret	Inga data	Uppfylls delvis
3. Ett attraktivt och hållbart Västerbotten	3.1 RUN har en nära och tillitsfull samverkan med länets kommuner som utgår från lokala och regionala behov för en hållbar regional utveckling i Västerbottens län	Uppfylls delvis	Uppfylls helt
	3.2 RUN investerar i hållbar regional utveckling där finansierade regionala utvecklingsinsatser, projekt och företagsstöd, använder hållbarhet* som hävstång för stärkt innovationsförmåga och för att identifiera hållbara lösningar på samhällsutmaningar. * Med hållbarhet avses social (jämsliddhet, mångfald inklusive integration och andra sociala dimensioner), ekologisk (miljö och klimat) samt ekonomisk.	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis
	3.3 RUN utvecklar strukturer för att främja länets export, etableringar, internationella investeringar samt en ekonomisk transformation genom smart specialisering	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis
	Delmål 3.4 RUN stärker förutsättningarna för en långsiktigt hållbar kollektivtrafik för hela Västerbottens län	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis
	Delmål 3.5 RUN utvecklar länets infrastruktur- och transportsystem ur ett regionalt, nationellt och internationellt perspektiv	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis
	Delmål 3.6 RUN synliggör Västerbotten som en plats att besöka, leva och	Uppfylls delvis	Uppfylls helt

	utvecklas på som attraherar både besökare och nya invånare		
	Delmål 3.7 RUN utvecklar sin strategiska analys, planering och uppföljning av det regionala utvecklingsuppdraget	Uppfylls delvis	Uppfylls helt
	Delmål 3.8 RUN utvecklar strukturer som stärker kapacitet och förmåga att tillvarata digitaliseringens möjligheter hos offentlig sektor, näringsliv, akademi och civilsamhället	Uppfylls delvis	Uppfylls helt
	Delmål 3.9 RUN samordnar och bidrar till regionala kompetensförsörjningsinsatser som stimulerar ett livslångt lärande och bidrar till förutsättningar för snabb omställning	Uppfylls helt	Uppfylls helt
	Delmål 3.10 RUN utvecklar den strategiska platsutvecklingen för att öka regionens attraktivitet	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis
5. Goda arbetsplatser och attraktiva arbetsgivare	Delmål 5.1 Det ska finnas ett tillitsfullt förhållningssätt för ledning och styrning mellan chefer och medarbetare som bygger på delaktighet, förtroende och respekt	Inga data	Uppfylls delvis
6. En hållbar miljö- och klimatregion	Delmål 6.1 RUN bidrar till förutsättningar för att öka livsmedelsproduktionen i Västerbotten samt verkar för en ökad efterfrågan på livsmedel från Västerbotten i alla sektorer	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis
	Delmål 6.2 RUN bidrar till en hållbar energiförsörjning med låg klimatpåverkan	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis
	Delmål 6.3 RUN agerar som föregångare i den gröna omställningen och verkar för cirkulär ekonomi och hållbar resurshushållning	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis
7. Stärk forskning, utbildning och innovation	Delmål 7.1 RUN uppfattas som en attraktiv samarbetspartner kring innovation som stärker förmåga, förutsättningar och kapacitet till innovation hos aktörer i Västerbotten.	Uppfylls delvis	Uppfylls helt

Källa: Nämndens delårsrapport per augusti 2024 och årsrapport 2024